

Til
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap
V/ saksbehandler: Silje Therese Nyhus

Oslo kommunes saksnummer: 20/2463 - 4

Høringssvar fra Sentralt ungdomsråd i Oslo til Oslo kommunes svar til høringssak NOU 2019:23 Ny opplæringslov

Sentralt ungdomsråd i Oslo (SUR) takker for muligheten til å komme med innspill til Oslo kommunes svar på høringssak NOU 2019:23 Ny opplæringslov.

Vi fikk en god innledning av OVK samt hadde en innledende diskusjon som saken på vårt møte 10. mars, før vi satte ned en arbeidsgruppe som forberedte spørsmål til diskusjonen vi hadde på vårt møte 21. april. Våre innspill til saken er som følger.

Elevdemokrati

SUR vil starte med å rette kritikk mot forslaget om å gjøre det å ha elevråd valgfritt. Vi mener at elevdemokratiet står i fare dersom dette er opp til elevene å opprette elevråd, og vi er redd for at dette vil øke terskelen for at elever uttaler seg om skolehverdagen sin.

Fleksibilitet i fag- og timefordelingen

SUR er skeptiske til forslaget om å øke fleksibiliteten i fag- og timefordelingen. Vi mener det er bra med variasjon, men er redd for at større fleksibilitet vil føre til større forskjeller i hva man lærer fra sted til sted.

SUR vil også understreke viktigheten av at fleksibilitet i fag- og timefordeling ikke går utover UDV- og seksualundervisning, som allerede er undervisning om nedprioriteres.

Lærernormen

SUR er negative til å oppheve lærernormen. Vår opplevelse er at skolene i Oslo allerede sliter med å opprettholde normen, og vi er redd for at en opphevelse av normen vil kunne misbrukes og føre til fulle klasserom og lærere som ikke har tid til å se den enkelte elev.

Bruk av makt

SUR mener at grensene for bruk av makt må tydeliggjøres mer, slik at lærere ikke kan lene seg på den vide formuleringen som er i forslaget i dag. Vi mener at en lærer ikke skal kunne skade en elev for å hindre dem i å skade en annen elev. Dessuten mener vi at forslaget bør si noe om bruk av makt i ulike aldersgrupper. Det er stor forskjell på behovet for å bruke makt mot en tredjeklassing og en niendeklassing, og forslaget bør ta hensyn til dette.

Når det kommer til reglene for dokumentasjon av hendelser der makt er brukt, er SUR opptatt av at eleven skal ha et ord med i laget. Vi mener at en nøytral tredjepart, f.eks. en annen lærer eller medelev, burde kunne hjelpe eleven i sin dokumentasjon av hendelsen.

Strengere krav til vikarordningen

SUR er veldig positive til forslaget om å stille strengere krav til vikarer. Våre erfaringer med vikarordningen i dag tilsier at dette er på høy tid. Ofte opplever vi å få en vikar som ikke har nok kompetanse til å undervise i faget, eller ikke har god nok pedagogisk kunnskap til å kunne formidle det de kan. Det må også nevnes at vi iblant opplever at det ikke kommer noen vikar for å ta over timen, og dette er en bekymring vi har knyttet til NOUens forslag: Med strengere krav, økes også terskelen for skolen til å ansette vikarer. Det kan bety at vi får flere timer uten en voksen tilstede, og det er ikke heldig.

SUR mener at en løsning kan være at skolene ansetter faste vikarer i hver fag, slik at man er sikret at undervisningen er god nok. Vi mener også at det bør være en plan for hva som skal skje i de timene der skolen ikke klarer å skaffe en vikar. F.eks. kan det være egne oppgaver elevene kan løse i disse timene, så tiden ikke går til spille.

Voksnes rett til videregående opplæring

SUR er i utgangspunktet positive til forslaget om å utvide voksnes rett til å kunne ta videregående opplæring, men vi er opptatt av at det ikke skal gå utover ungdoms rett til videregående. Vi mener at de som benytter seg av ungdomsretten bør være prioritert.

Justering av aktivitetsplikten

SUR er skeptiske til forslaget om justeringen av skolenes aktivitetsplikt. Vi er redde for at denne justeringen vil kunne føre til at et gitt tilfelle ville kunne behandles svært ulikt fra skole til skole. Vi har erfaringer med at saker som burde vært klaget

til fylkesmannen ikke har blitt seriøst behandlet av skolens ledelse, og mener at en nedjustering av aktivitetsplikten kan gjøre det enda enklere for skolen å legge vekk en sak.

Skolehelsetjenesten

SUR mener forslaget sier for lite om elevenes rett til en god skolehelsetjeneste samt bedre tiltak for elever med psykiske helseplager.

Oppsummering

Sentralt ungdomsråd i Oslo mener:

- Retten til elevråd, eller en annen form for godt organisert elevdemokrati, må være lovfestet.
- Flexibilitet i fag- og timefordeling må ikke føre til kvalitetsforskjeller på utdanning fra sted til sted.
- Flexibilitet i fag- og timefordeling må ikke gå utover tilbudet om UDV- og seksualundervisning.
- Lærernormen må bestå.
- Forslaget må tydeliggjøre hvor grensene går for læreres bruk av makt.
- Elever må gis muligheten til å dokumentere hendelser der lærere har brukt makt, og de bør tilbys hjelp av en nøytral tredjepart.
- Det er bra å skjerpe kravene til vikarer.
- Det må være en plan for hva som skal skje i timer der man mot formodning ikke får på plass en vikar.
- Det er bra å utvide voksnes rett til å kunne ta videregående opplæring, men det må ikke gå utover ungdoms rett til videregående.
- Opplæringsloven må legge til rette for et bedre tilbud for psykisk helsehjelp for elever, samt for en styrking av skolehelsetjenesten.

Beste hilsener fra

Sentralt ungdomsråd i Oslo